

H19 - Fodring af søer - vådfoder

En so er klar til diegivning, hvis den er i middel huld

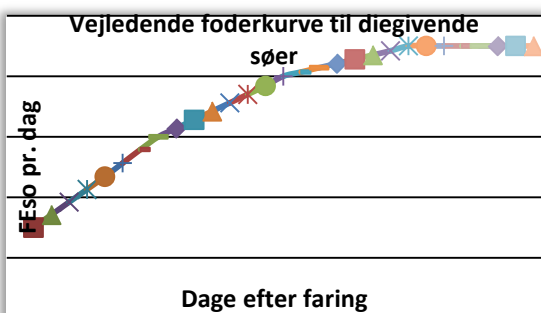
En optimal fodring af soen i farestalden opnås ved at fodre restriktivt i den første diegivningsuge og derefter følge soen appetit.

Før faring

1. Foderstyrken indtil faring bør være 3,5 FEso dagligt.
2. Dagen før forventet faring (dag 115) sættes foderfordelingen ned til 3,0 FEso pr. dag.

Efter faring

3. Fodring 3 gange dagligt anbefales.
4. Soen skal altid have ædt op 25 - 35 minutter efter hver udfodring - tjek dette mindst én gang dagligt.
5. Dagen efter faring får soen 3,0 - 3,5 FEso pr. dag.
6. Foderkurven stiger med 0,25 - 0,5 FEso pr. dag. Se H19 - Fodring af søer - vådfoder.
7. Det er et mål, at soen efter en uges diegivning æder 5,5 - 6,0 FEso pr. dag. Ved højere foderstyrke, er der risiko for, at soen går i stå senere i diegivningsperioden.

Vejledende foderkurve i farestalden.

Det anbefales generelt, at man ikke justerer foderstyrken individuelt i weekenderne, med mindre der er søer, der ikke har ædt op.

Værdierne for vådfoderkurven kan ses i Bilag 19 - Vejledende foderkurver. Se pkt. 6 på bagsiden.

Det bør altid være den samme person, som justerer foder ved søerne.

Dårlig hygiejne nedsætter foderoptagelsen og dermed mælkeydelsen

Hvis søernes foderoptagelse generelt ligger under foderkurven, tjekkes følgende:

- Vådfoderkvalitet og hygiejne.
- Vandforsyning og udfodringsmængde.
- Temperaturen i søernes opholdszone.
- Huld / fodring i drægtighedsstalden.

Hvis søerne taber sig, kan det skyldes

- Foderstyrken er utilstrækkelig.
- Soen får ikke den forventede energitilførsel på grund af fejl i fodersammensætningen eller på grund af tab af aminosyrer i rørstrengene.
- Fodersuppen er for tynd.

Hvis en enkelt so ikke æder op, se H21 - Individuel justering af soens foderstyrke efter faring.

Pkt. Supplerende kommentarer - Fodring af søer - vådfoder
<p>Det er vigtigt at sikre en høj foderoptagelse af hensyn til søernes mælkeproduktion og reproduktionen i den efterfølgende cyklus. Middel huld ved faring sikrer søernes foderoptagelse, og minimerer risikoen for skuldersår. Se Bilag 20 - Huldvurdering og fodring.</p>
<p>1. Ved indsættelse i farestien fortsættes med foderniveauet fra drægtighedsstalden på 3,5 FEso pr. dag.</p>
<p>2. Fodring 3 gange dagligt anbefales. Dog anbefales kun 2 daglige fodringer i perioden fra indsættelse i farestald indtil foderstyrken 4,5 FEso (5 liter 3 gange dagligt) opnås, såfremt anlægget kan indstilles til det. For at få søerne op at stå oftere, kan der tildeles lidt halm 1 - 2 gange dagligt.</p> <p>Høj foderstyrke helt frem til faring øger risikoen for farefeber, og fordobler forekomsten af børbetændelse i forhold til søer, som får foderstyrken nedsat til ca. 3,0 FEso pr. dag på dag 115. Denne nedsættelse går det ikke ud over fødselsvægten, men det er tilstrækkeligt til at reducere risikoen for problemer i faringsforløbet.</p> <p>Søerne kan have nedsat appetit omkring faring. Derfor skal krybben altid tømmes 1 - 2 timer efter udfodring. Selvom det er vådfoder, er supplerende vand er nødvendigt, da vådfoder dækker maks. 50 % af vandbehovet.</p>
<p>3. Jo mindre mængde foder, der skal udfodres, jo mindre bliver udfodringsnøjagtigheden. Som tommelfingerregel bør der ikke udfodres mindre end 5 liter pr. gang. Udfodringsnøjagtigheden kan tjekkes evt. i samråd med en vådfoderrådgiver.</p> <p>3 - 4 daglige udfodringer kan være med til at øge søernes foderoptagelse, og dermed reducere vægttabet. Hvis anlægget kan håndtere det, kan antallet af fodringer øges til 4 gange pr. dag, når søerne er over en foderstyrke på 7 FEso pr. dag. Udfodring kan med fordel ske efter følgende strategi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 34 % af foderet om morgenen kl. 6 - 8. • 33 % af foderet før middag kl. 11 - 12. • 33 % af foderet om eftermiddagen kl. 15 (evt. kl. 21 i varme perioder). <p>Det bør tilstræbes, at der er 8 timers hvilepause mellem aften- og morgenfodring.</p>
<p>4. Hvis søerne generelt ikke har ædt op 25 - 35 minutter efter udfodring, kan dette skyldes</p> <ul style="list-style-type: none"> • For stejl kurve. Se Bilag 19 - Vejledende foderkurver. • Mavesårproblemer i besætningen. • Sygdomsudbrud. • Foderets smag er ændret – evt. pga. ændret fodersammensætning. • Vandforsyningen er utilstrækkelig. • Staldtemperaturen er for høj.
<p>5. For lidt foder giver soen for lidt energi til at passe grisene og komme sig efter faringen. For meget foder øger risikoen for at soen går i stå. Se H21 - Individuel justering af soens foderstyrke efter faring.</p>
<p>6. Fodertildelingen skal hæves langsomt (se Bilag 19 - Vejledende foderkurver), for at soen ikke går i stå, og for at energioptagelsen nogenlunde skal følge mælkeydelsen. Der bør kun være én person, som er ansvarlig for foderjusteringen. Det kan undlades at stille søerne op i foder i weekenden. Det gør opsynet og weekendarbejdet nemmere. Det har minimal negativ indflydelse på soens produktion.</p>
<p>7. Der er ingen grund til, at søerne kommer over 5,5 - 6,0 FEso om dagen efter en uges diegivning. Ved højere foderstyrke, er der risiko for, at soen går i stå senere i diegivningsperioden. Efter to uger bør soen få tildelt 8 - 9 FEso dagligt. Det tilstræbes, at søerne i resten af diegivningsperioden fodres efter tilnærmet ædelyst for at begrænse huldtab.</p>